

stemmelferne langt virksommere. Det er klart, at, naar en Politibetjent eller Veimand skal tvinges til bestandig, naar han skal gjøre Veifreden gjældende, at optage Kreaturerne, saa er dette en meget hæmmende Bestemmelse, fordi det ofte kan være forbundet med megen Uleilighed, som han af Hensyn til andre Forretninger ikke kan paatage sig. Naar en Politibetjent kommer ridende paa Veien — vi have jo nemlig nu Gud ske Lov ridende Politibetjente mange Steder —, og han ser, at en Husmand har tøret sin Ko paa Veien, saa vil han efter denne Affattelse af Paragrafen kunne sige: Du har tøret din Ko paa Veien, og Du skal derfor give Mulk; men skal derimod Politibetjenten, som maasse er i et vigtigt Grinde, spille maasse en halv Dags Tid med at tage Dyret op og transportere det til Sognefogden, da forekommer det mig, at det vilde være en meget uheldig Bestemmelse. Jeg vil indrømme, at, saasnart Mulkten bliver stor, og navnlig, naar den betydlig maatte overstige Optagelsespergengene, vil Forslaget indeholde en Skærpelse; men da jeg ikke tror, at man behøver at frygte derfor, anser jeg Bestemmelsen for særdeles hensigtsmæssig. Endvidere anser jeg det for særlig hensigtsmæssigt, at der tillige er givet Ret til at optage Dyret, thi der kan tænkes saadanne drilagtige Personer, som blive ved og blive ved med at lade deres Kreaturer gaa paa Veiene og tilfidsst nøde Veibestyrelsen eller Politiet til at optage dem; men det Ordnære vil være, at Optagelse ikke finder Sted, men at den Paagjældende faar en lille Mulk, som ganske vist kan være. — Jeg kan imidlertid ikke forlade denne § 11, uden et Dieblit at komme tilbage til den juridiske Diskussion, vi havde før med Hensyn til Ansvarligheden for Bogternes Handlinger. Jeg vil ikke sætte min juridiske Kundskab mod de to cerede Medlemmers, som talte om dette Punkt, og jeg vil indrømme, at fra et rent theoretisk Standpunkt have de ganske vist Ret; men paa den anden Side vil jeg dog sige, at det er tvivlsomt, om navnlig Veifredsbestemmelserne hidtil have været opfattede saaledes. Det var jo meget faa Bestemmelser, vi havde tidtgere; de findes i Forordningen af 13de December

1793 § 85, der begynder saaledes: „Sagen maa tøret Kreaturer paa Veien eller i dens Grøfter under en Mulk af 2 Mk. for hvert Stykke“. Jeg tør ganske vist paastaa, at Tusinder og Tusinder af Kreatureiere ere blevne mulkterede, skjøndt de ikke selv have tøret Kreaturerne eller truffet med dem paa Veien, idet man ikke nogeninde har lagt Vægt paa den Omstændighed, om det var dem selv eller deres Tjenestefolk eller deres Børn, der havde gjort det, en Omstændighed, som, hvis der overhovedet skulde tages Hensyn til den, Dommeren af sig selv skulde lægge Vægt paa, da Sager i denne Anledning jo ere offentlige Politisager. Lad nu imidlertid være, at det er galt, at man i mange hundrede Tilfælde er gaaet saaledes frem; men indfører man ikke et saadant Ansvar for Husbonden her, saa bliver ogsaa denne Lov gal, og vi maatte da absolut have en Bestemmelse ind, hvorved man gjorde Eierens Dyende og Børn ansvarlige i saadanne Tilfælde. Ellers bliver Bestemmelsen i § 11 saaledes, at den næsten aldrig vil kunne anvendes. Vi have jo en saadan Bestemmelse om Forældrenes Ansvarlighed i § 8 med Hensyn til Forbudet mod at gaa paa Andres Jord, men der finder jeg ogsaa, at der var særlig Anledning til udtrykkelig at gjøre Forældrene ansvarlige for deres Børn, som jo i disse Tilfælde rimeligvis løbe om paa egen Haand med Hensyn til Kreaturerne derimod tror jeg rigtig nok, at det ogsaa med Hensyn til dem har været Lovens Tanke, at det er Eierens, man har at holde sig til, men, hvis det ikke er sikkert, at det er Meningen, er det klart, at § 11 maa have en Tilføining i saa Henseende, saa meget mere, som Paragrafens næstsidste Stykke udtrykkelig kun nævner som Delinkvent „Den, der tøret sine Husdyr“ osv. Lader han altsaa en Anden gaa hen og tøret dem paa Veien, er han straffri, og det Samme vil være Tilfældet, hvis Udbringingsforslaget under Nr. 13 vedtages, thi dette Brud paa Veifreden maa kunne gjøres gjældende mod Eierens, og han bør ikke kunne skyde sig ind under sine smaa Børn, eller hvem det nu er, der gaar og trækker med disse Kreaturer, ved at sige: Jeg har ikke givet Ordre dertil, det er imod min Villie, hvorefter Bevisbyrden altid vil